

Svar til spurningar um § 3 Fíggjarmál í fíggjarlógarruppskotinum fyri 2019

Yvirskipaðir spurningar

Frávik í mun til játtanarkarmar fyri 2019

Spurningur: Nevndin ynskir at fáa upplýst, hvørji frávik eru á løgtingsfíggjarlógini í mun til løgtingssamtyktina nr. 143/2017 um játtanarkarmar á løgtingsfíggjarlógini fyri 2019, og hví landsstýrismaðurin ikki heldur seg til hesa samtykt.

Svar: Játtanarkarmarnir, ið verða samtyktir á Løgtingi á vári á hvørjum ári, sum uppskot til samtyktar, leggja yvirskipaðu fíggjarligu karmarnar fyri, hvat fíggjarlógin skal smíðast innanfyri um heystið. Tað vilja tó altíð verða fleiri viðurskifti, ið broytast eftir einum hálvum ári, og tí hevur ávísur munur altíð verið á framlögdu játtanarkørmunum og fíggjarlógarruppskotunum síðan skipanin við játtanarkørmum varð sett í verk í 2010. Eitt nú eru dagfórdar metingar av lógarbundnum útreiðslum og dagfórdar inntøkumetingar, ið vanliga broytast nakað frá vári til heyst.

Tá umræður fíggjarlógarruppskotið fyri 2019, so víkir hetta bert í sera avmarkaðan mun frá samtyktu játtanarkørmunum í vár. Munurin er fyrst og fremst orsakað av, at framhaldandi og vaksandi fólkavøksturur hevur havt við sær hækkingar á bæði inntøkusiðu og útreiðslusiðu landskassans. Yvirskipaða úrslitið hjá landskassanum í 2019 er so at siga tað sama í játtanarkørmum og í fíggjarlógarruppskotinum, nevnliga góðar 400 mió. kr.

Framskrivningar av høvuðskontum

Spurningur: Nevndin ynskir at fáa eitt yvirlit yvir framskrivingar fyri allar høvuðskontur, ið landsstýrismaðurin varðar av, við prís- og lønarvøkstri, við útgangsstøði í lønarkarminum, ið er lagdur við gjørdu sáttmálunum. Hvørjar kontur hava innroknað afturhald í 2019, útgreinað á kontur og upphædd?

Svar: Í fíggjarlógarruppskotinum fyri 2019 er framskrivað við lønarvøkstri í 2 ára sáttmálatíðarskeiðnum, og fyri hækking av arbeiðsgevaragjaldinum til Samhaldsfasta arbeiðsmarknaðareftirlønargrunnin.

Munurin millum tøluni í fíggjarlógarruppskotinum fyri 2019 og 2018 sær størri út enn vanligt. Orsøkin er, at tøluni fyri fíggjarlógarruppskotið fyri 2018 vóru uttan lønarvøkstur. Harvið verða tøl uttan og við lønarvøkstri samanborin. Hetta er orsakað av, at greitt ikki var, hvør sáttmálabundni lønarvøksturur fór av vera í 2018, tá fíggjarlógarruppskotið fyri 2018 varð lagt fram. Hesin lønarvøksturur fyri tíðarskeiðið 1. oktober 2017 til 31. desember 2018 varð seinni lagdur afturat við eykajáttanaruppskoti í 2018.

Sum vanligt er, er lønarvøksturin í fíggjarlógargruppskotinum fyri 2019 framskrivaður fyri sáttmálatíðarskeiðið, sum er frá 1. oktober 2017 og fram til 1. oktober 2019, tá sáttmálarnir við flestu fakfeløgini ganga út. Framskrivningin er 2,3% fyrra árið og 2,5% seinna árið, svarandi til 4,86%.

Pensjónsnýskipanin varð samtykt í vár. Ein partur av hesi er, at pensjónistar skulu fáa góðar 1.000 kr. meira um mánaðin, eftir skatt, í útgjaldi úr Samhaldsfasta í 2019. Tí hækkar inngjaldið til Samhaldsfasta við 0,25% í 2018 og 0,5% í 2019, og er hetta innroknað í fíggjarlógargruppskotið fyri 2019.

Í fíggjarlógargruppskotinum fyri 2019 er ikki framskrivað við prísavøkstri, og er tað heldur ikki ætlanin. Prísavøksturin hevur síðstu mongu árin verið lágur, men neyðugt er eisini við standandi kravi um framleidni og virkisfæri. Á einstøkum høvuðskontum í fíggjarlógini har stórir prísavøkstur er, er játtanin hækkað samsvarandi, men er hetta ikki galdandi fyri nakrar av høvuðskontunum á § 3 Fíggjarmál.

Øll landsstýrisfólk hava fingið álagt at tillaga raksturinn soleiðis, at hesin gerst meira skynsamur. Í fíggjarlógargruppskotinum fyri 2019 er, við kravi um tillagaðan rakstur, játtanin til Fíggjarmálaráðið lækkað við góðum 200 tús. kr., játtanin til TAKS lækkað við áleið 200 tús. kr., játtanin til Føroya gjaldstovu lækkað við góðum 100 tús. kr., og játtanin til Hagstovu Føroya lækkað við sløkum 50 tús. kr. Stovnarir hava tó samanlagt fingið meirjáttan vegna játtan til lønarvøkstur og játtan til økt inngjald til Samhaldsfasta, umframt einstakar og nærri greinaðar raðfestingar.

Spurningur til serstaka høvuðskontu

3.15.1.07. Føroya gjaldstova

Spurningur: Hví kostar Gjaldstovan tað sama sum áður, nú tá Landsbankin er stovnaður?

Svar: Nýggi Landsbanki Føroya var stovnaður 1. januar 2017, og varð fíggjaður við, at savna aftur flestu av teimum játtanum og uppgávum, ið vórðu spjaddar út á aðrar stovnar. Ein av hesum var játtanin til Fígging landsins (undir Gjaldstovu Føroya), ið – saman við uppgávu num – varð flutt til Landsbankan.

Kostnaðurin til Fígging landsins, á Gjaldstovu Føroya, var slakar 3,6 mió. kr. í 2016. Hesa játtan misti Gjaldstovan, tá uppgávu num vóru fluttar til Landsbankan í 2017. Tó hevði Gjaldstovan í 2017 aðrar meirútreiðslur. Roknskapurin fyri 2017 vísti, at Gjaldstovan samanlagt kostaði slakar 2,1 mió. kr. minni enn í 2016. Harvið vóru meirútreiðslur á 1,5 mió. kr. í mun til 2016, tá Fígging landsins er frádrigin. Hesar vóru: Flyting av játtan til og umsiting av vaktætlanarskipan frá Landssjúkrahúsinum til Gjaldstovuna á 0,8 mió. kr., hægri útreiðslur til Búskaparskipan landsins á 0,4 mió. kr. og lønarhækkingar á 0,3 mió. kr.

Frá roknskapinum 2017 til fíggjarlógargruppskot 2019 hækkar játtanin til Gjaldstovuna við góðum 1,6 mió. kr. Meirútreiðslurnar eru vegna: Raðfesting av skipan av landsins vøru- og tænastryki og Keypsportalinum á 1,0 mió. kr., lægri útreiðslur til Búskaparskipan landsins á -0,2 mió. kr. og lønarhækkingar á 0,8 mió. kr.

Tinganes, 28. november 2018